

Markedsblikk Oktober 2023

Kraftig fallende spotpriser preget måneden.

Den sterkt forbedrede hydrologiske situasjonen i Norden gjorde at spotprisene stupte i september, selv om enkelte prisområder, ikke minst Danmark, holdt seg relativt høye.

Været: Ny bedring på hydrobalansen.

Høsten startet på samme måte som sommeren sluttet, nemlig med store mengder med regn over Norden og et økende hydrologisk overskudd.

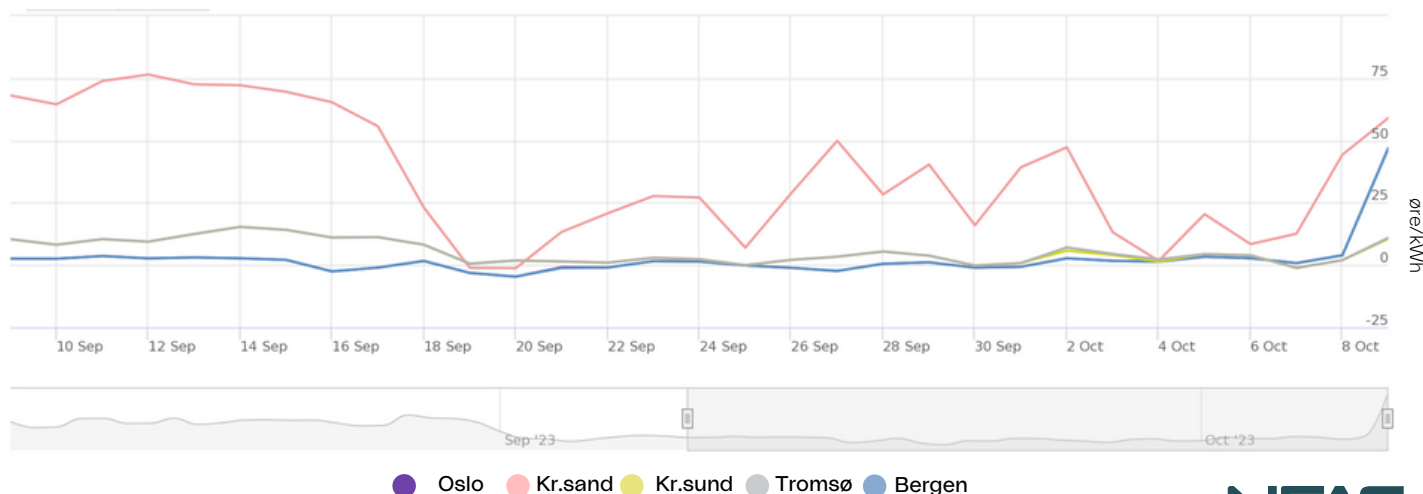
Overskuddet på hydrobalansen er nå på knappe 20 TWh, en ny kraftig forbedring i løpet av måneden. Det har også vært perioder med høy vindproduksjon, noe som har påvirket prisene.

Voldsomme kursfall i både spot- og futuresmarkedet.

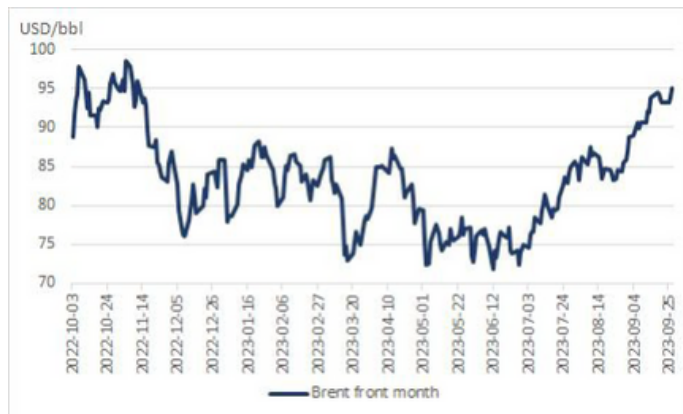
Den korte kurven: Den raske og kraftige forbedringen av den hydrologiske situasjonen, ikke minst i Norge, har vært avgjørende for prisutviklingen i løpet av september. Spotprisene har stupt, og den gjennomsnittlige systemprisen i andre halvdel av september har vært under 5 EUR/MWh. I terminmarkedet har de nærmeste systemkontraktene også falt kraftig. Den nærmeste kvartalskontrakten, Q1-24, falt dermed med 25 % i løpet av september som følge av utviklingen med fulle norske vannmagasiner, og kontraktene for de kommende månedene har hatt en tilsvarende nedgang.

Den lange kurven: De kommende årskontraktene i markedene har også falt i løpet av måneden. Systemkontrakten for 2024 ligger dermed 20 % lavere enn den gjorde ved inngangen til måneden, mens 2025-kontrakten har falt ca. 6 % i samme periode. Overskuddet på hydrobalansen er nå så stort at det virker åpenbart at det også vil påvirke markedet inn i det nye året, noe som forklarer at prisene har falt så mye som tilfellet er med 2024-kontrakten. I tillegg faller det tyske strømmarkedet også, i takt med at de mest omsatte gassfutures også har hatt en nedadgående pil i løpet av måneden.

Utviklingen i områdeprisene i øre / kWh.

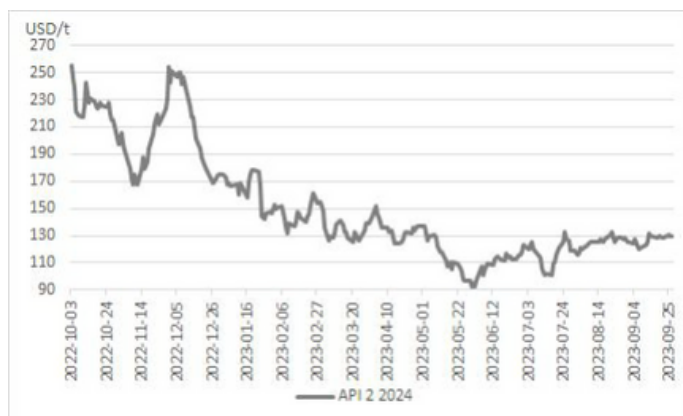
Olje: I oljemarkedet har prisene fortsatt å stige jevnt i løpet av september. Det er etter hvert mange tegn på at den globale etterspørselen er stigende, siden vi både ser økt økonomisk aktivitet i Kina og fallende lagertall i USA. I tillegg fortsetter OPEC og Russland å holde igjen produksjonen, og disse faktorene lagt sammen har gjort at markedet har fortsatt den oppadgående trenden gjennom måneden. Da markedet stengte 28. september kostet et fat Brent-olje ca. 95 dollar, 10 % høyere enn da måneden startet, og spørsmålet nå er om oktober blir måneden hvor oljeprisen igjen kommer over 100 dollar.

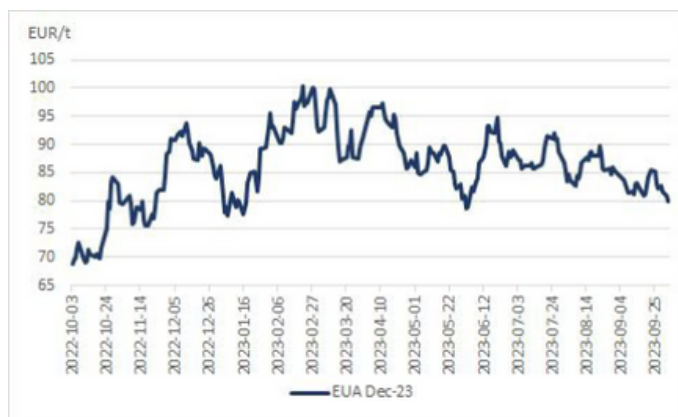
Gass: I gassmarkedet var mye av fokuset i september rettet mot Australia, der en streik blant arbeidere ved landets LNG-anlegg medførte flere uker med redusert eksport. Det medførte også at det ble priset inn en risikopremie i markedet, men da partene kom til enighet i slutten av måneden, forsvant risikopremien igjen. En annen nevneverdig historie i august var problemer med eksporten av gass fra Norge til kontinentet fra det store Troll-gassfeltet. Ved utgangen av måneden ligger day-ahead-markedet på TTF-gassbørsen noe høyere enn for en måned siden, mens 2024-kontrakten har falt ca. 12 % i samme periode.

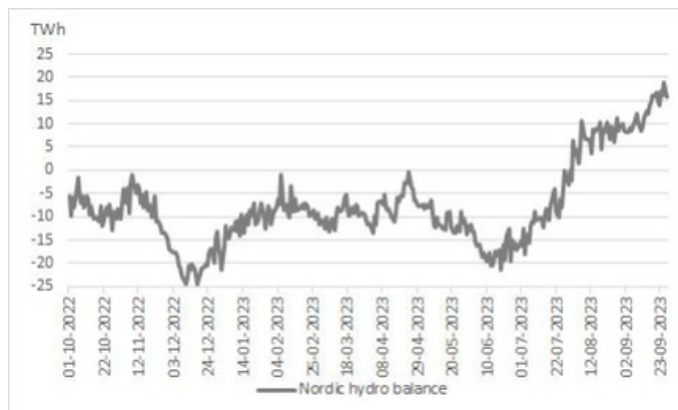
Kull: Vi har sett noen stigende signaler på kullmarkedet i løpet av september etter en lang periode hvor markedet ellers har vært nært knyttet til utviklingen i gassmarkedet. Som i oljemarkedet handler mye for tiden om Kina, hvor det er tegn på at landet er i ferd med å våkne opp etter tre år med korona-dvale, og siden Kina tradisjonelt er verdens største kullforbruker, vil den økende samfunnsaktiviteten påvirke markedet. Fallene i gassmarkedet har lagt en demper på prisstigningene. Prisen på et tonn kull ligger ved månedsskiftet likevel på ca. 130 dollar, som er en liten økning på ca. 5 % sammenlignet med for en måned siden.

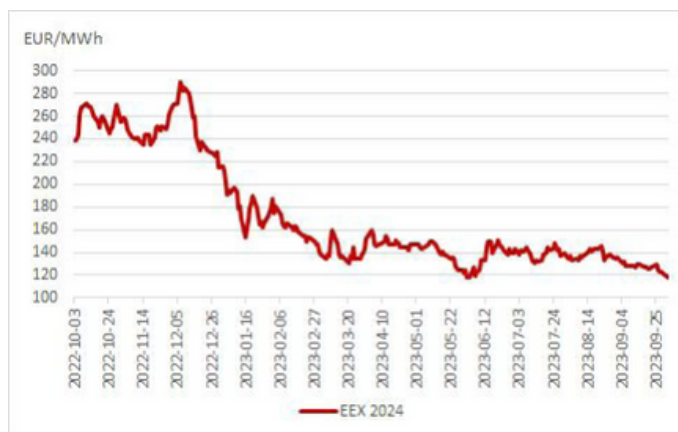
CO₂: September har ikke vært den mest begivenhetsrike måneden i det europeiske markedet for CO₂-kvoter. Etter sommerferien har handelsaktiviteten steget igjen og tilbudet har også vokst i de europeiske kvoteauksjonene, slik det vanligvis gjør på denne tiden av året. Det er imidlertid ikke noe som har ført til store svingninger i markedet. Ved utgangen av september ligger kvoteprisen på ca. 83 EUR/t, marginalt lavere enn for en måned siden, og markedet har generelt vært mellom 80 og 85 EUR/t gjennom måneden.

Hydrologi: Den mest avgjørende prisdriveren for systemet er fortsatt den hydrologiske situasjonen i Norden. I visse deler av Norge er magasinene fylt til bristepunktet av det som er tillatt, og vannkraftprodusentene har derfor måttet pumpe ut vann til svært lave priser for å unngå flom. Dette har ført til de spotprisene vi har sett de siste ukene, og derfor også store fall i spesielt de nærmeste futures. Overskuddet på hydrobalansen nærmer seg 20 TWh, bare tre måneder etter at den lå på -20 TWh i løpet av juni.

Tyskland: Det er ikke bare i Norden fremtidsprisene har falt, vi har også sett en nedadgående trend i det tyske strømmarkedet. Den tyske 2024-kontrakten ligger – først og fremst takket være mildt høstvær og fallende gasspriser – nesten 10 % lavere enn for en måned siden. Dermed har prisspennt mellom Norden og Tyskland vokst noe, da fallet altså har vært større i Norden. I spotmarkedet leverer Tyskland på et mye høyere nivå enn Norden for øyeblikket, og det gir når alt annet holdes likt høye EPAD-er i de sørlige delene av Norden, fremfor alt i Danmark.

Konklusjonen.

Den korte kurven: Status i markedet er nå at systemkontraktene for de kommende månedene har sunket til det laveste nivået noensinne, mens kontrakten for det kommende kvartalet (Q1-24) er på det laveste nivået vi har sett på halvannet år. Med de svært voldsomme prisfallene i tankene, er nedsiden selvsagt begrenset herfra, ikke minst fordi vi akkurat nå ser at systemprisen ligger på et ekstremt lavt nivå.

Det er likevel ikke gitt at prisen ikke kan falle ytterligere. Det er fortsatt et stort spenn mellom den systemprisen vi ser i øyeblikket, og de prisnivåene som november- og desemberkontraktene handles på. Det dreier seg selvfølgelig om at markedet forventer at vannkraftprodusentene i noen grad får kontroll over vannnivået i magasinene, men skulle det svært våte og milde været fortsette inn i oktober, er ytterligere fall absolutt ikke utelukket. Siden prognosene fortsatt er svært våte i skrivende stund, tror vi mest på en sidelengs eller svakt fallende trend denne måneden.

Den lange kurven: Årskontraktene for de kommende år ligger også på rundt det laveste nivået vi har sett på halvannet år, og spørsmålet er her om det store hydrologiske overskuddet kommer til å påvirke første del av 2024. Skulle vi få et skifte til kaldt og tørt vær, kan overskuddet fort bli kraftig redusert siden man kan fortsette å eksportere fra Norge til Storbritannia og kontinentet.

I tillegg til den hydrologiske situasjonen i Norden, vil fokus også i stor grad være på om den milde høsten fortsetter i Nord- og Vest-Europa som helhet, eller om vi får et værskifte. Skulle vi se kaldere vær, og derav økende etterspørsel etter gass, ville det presse prisene opp på ikke minst de tyske kontraktene for neste år, og dette ville smitte av på Norden. Vi tror mest på en sidelengs utvikling på 2024- og 2025-kontraktene i løpet av oktober.

Kjernekraft.

Etter de omfattende problemene i den nordiske kjernekraftsektoren i løpet av september, har vi sett en viss bedring på dette området forrige måned. Problemene med både Oskarshamn-verket i Sverige og Olkiluoto-verket i Finland er løst, og de berørte reaktorene er tilbake i full produksjon. Til gjengjeld er reaktorene Loviisa 1 og Forsmark 2 ute av drift nå i begynnelsen av oktober.

Spotprisene er i øyeblikket så lave at kjernekraftprodusentene kan finne på å begrense produksjonen fordi det ikke er lønnsomt å produsere for fullt med dagens priser. Med utsikter til svært lave nivåer også i oktober, kan dette godt fortsette å være tilfellet den kommende måneden.

Hold øye med.

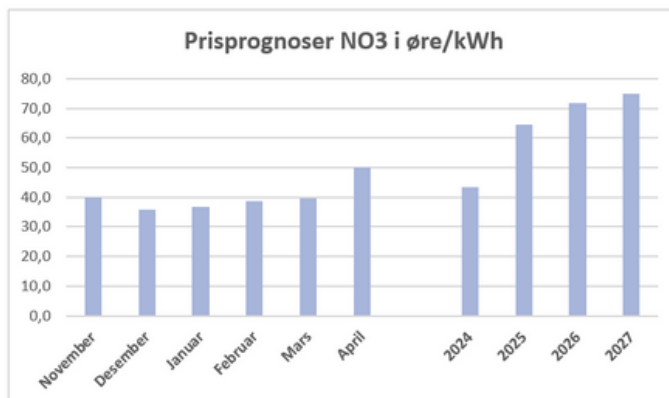
Vannmagasiner: Visse norske vannmagasiner er fylt til bristepunktet. I oktober begynner en del av nedbøren normalt å falle som snø, og dersom dette også blir tilfellet i år, vil det lette litt på presset på vannkraft-produsentene. Mildt høstvær vil til gjengjeld føre til mer regn, fortsatt press på magasinene og lave spotpriser.

Temperaturer i Europa: Høsten har startet veldig varmt i Europa og det har ennå ikke vært nødvendig for alvor å begynne å tære på gassressursene. Fortsetter dette i oktober, eller blir det så kaldt at gassetterspørselen stiger? Dette blir avgjørende for prisutviklingen i spesielt Tyskland, noe som vil påvirke Norden, ikke minst Danmark.

Prisprognose for Midt-Norge - NO3.

Prisprognose for Midt-Norge NO3

	øre/kWh
November	39,8
Desember	35,7
Januar	36,6
Februar	38,6
Mars	39,6
April	50,0
2024	43,4
2025	64,5
2026	71,9
2027	75,0

Vi ser igjen en lavere prognose enn forrige rapport.

Årsaken er i hovedsak en kraftig bedring i hydrobalansen og lavt forbruk. Vi ser nå i skrivende stund økte områdepriser fra de ekstremt lave prisene den senere tid.

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS